

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3328/2020
14.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић, др Илије Зиндовића, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Горан Стаменић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, Одељење у Пожаревцу, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2610/19 од 25.10.2019. године, у седници одржаној дана 14.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2610/19 од 25.10.2019. године и пресуда Основног суда у Великој Плани, Судска јединица у Смедеревској Паланци П1 141/18 од 21.08.2018. године, исправљена решењем од 09.11.2018. године у ставу првом изреке и пресуђује:

УСВАЈА СЕ тужбени захтев, па се обавезује тужена Република Србија, Министарство унутрашњих послова да тужиоцу на име накнаде трошкова превоза за долазак и одлазак са посла исплати:

- за децембар 2010. године износ од 4.227,83 динара са законском затезном каматом обрачунатом почев од 26.01.2011. године па до коначне исплате,
- за јануар 2011. године износ од 5.720,00 динара са законском затезном каматом обрачунатом почев од 26.02.2011. године па до коначне исплате,
- за фебруар 2011. године износ од 5.148,00 динара са законском затезном каматом обрачунатом почев од 26.03.2011. године па до коначне исплате,
- за март 2011. године износ од 4.725,22 динара са законском затезном каматом обрачунатом почев од 26.04.2011. године па до коначне исплате,
- за април 2011. године износ од 5.175,24 динара са законском затезном каматом обрачунатом почев од 26.05.2011. године па до коначне исплате,
- за мај 2011. године износ од 3.120,00 динара са законском затезном каматом обрачунатом почев од 26.06.2011. године па до коначне исплате,

-за јун 2011. године износ од 3.640,00 динара са законском затезном каматом обрачунатом почев од 26.07.2011. године па до коначне исплате,
-за јули 2011. године износ од 1.906,67 динара са законском затезном каматом обрачунатом почев од 26.08.2011. године па до коначне исплате,
-за август 2011. године износ од 5.222,61 динара са законском затезном каматом обрачунатом почев од 26.09.2011. године па до коначне исплате, а све у року од 8 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова ревизијског поступка исплати износ од 14.400,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великој Плани Судска јединица у Смедеревској Паланци П1 141/18 од 21.08.2018. године, исправљеној решењем од 09.11.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев за исплату накнаде трошкова превоза за долазак и одлазак са посла за период децембар 2010. године, закључно са августом 2011. године, са законском затезном каматом на сваки доспели месечни износ. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 106.674,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2610/19 од 25.10.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена је првостепена пресуда са решењем о исправци. Ставом другим одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права. Предложио је да се о ревизији одлучује као изузетно дозвољеној по одредби члана 404 Закона о парничном поступку, због потребе уједначавања судске праксе.

Врховни касациони суд је утврдио да су испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку за одлучивање о ревизији као о изузетно дозвољеној, због потребе уједначавања судске праксе, с обзиром да постоје различите одлуке апелационих судова о овом правном питању. Пошто је Врховни касациони суд у својим одлукама изразио правно схватање по коме је признато право на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11...55/14), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

У поступку нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде одредаба парничног поступка због којих се сходно члану 407. став 1. Закона о парничном поступку ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код тужене на пословима полицијског службеника. Рад обавља у ПС у Користио је превоз СП “Ласта“ АД Београд на релацији ... – Тужилац није доказао да се обраћао старешини органа тужене писаним захтевом ради признања права на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у спорном периоду. Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке од 09.05.2017. године, утврђена је висина накнаде трошкова превоза за утужени период.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев уз образложење да тужилац није испоштовао процедуру прописану чланом 140. став 1. и 4. и члана 142. Закона о државним службеницима и чланом 3. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника. Нижестепени судови су становишта да о овим трошковима сагласно наведеним одредбама не одлучује парнични суд, већ старешина органа тужене. Суд је овлашћен да одлучује о накнади штете због незаконитог и неправилног рада органа, али је исцрпљеност предходних средстава заштите основна претпоставка за процену да ли је таквог рада органа тужене било. Стога налазе да нема незаконитог ни неправилног рада органа тужене који би водили накнади штете у складу са чланом 172. Закона о облигационим односима.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 13. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“, број 79/05...99/10) прописано је да државни службеник има право на плату, накнаду и друга примања према закону којим се уређују плате у државним органима.

Према члану 37. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“, број 62/06...99/10) државни службеник има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, за време које је провео на службеном путу у земљи и иностранству, за смештај и исхрану док ради и борави на терену и на накнаду трошкова који су изазвани привременим или трајним премештајем у друго место рада, док је ставом 2. истог члана прописано да услови за накнаду трошкова, њихова висина и начин који се остварују, прописују се Уредбом Владе.

Чланом 2. став 1. тачка 1. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“, број 98/07) предвиђено је да се државном службенику и намештенику надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада, док је чланом 3. исте уредбе предвиђено да се државном службенику и намештенику надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском, односно међуградском саобраћају.

Наведеним прописима тужиоцу је, као државном службенику запосленом код тужене, признато право на накнаду трошкова за долазак на рад и одласка са рада, чији је смисао да се обезбеди присуство запосленог на раду, при чему наведено право није условљено подношењем захтева. Тужена је била дужна да тужиоцу у складу са наведеним прописима и одредбом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду, исплати трошкове које је тужилац имао за долазак на рад и одлазак са рада у спорном периоду. Како то није учинила дужна је да тужиоцу накнади штету у висини трошкова превоза применом одредби члана 154. став 1. и 172. став 1. Закона о облигационим односима.

На основу изнетог, Врховни касациони суд налази да су нижестепени судови погрешном применом материјалног права одбили тужбени захтев тужиоца, па је на основу члана 416. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу другом изреке.

Првостепеном пресудом тужена је обавезана да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 106.674,00 динара, имајући у виду да је претходним пресудама у овом спору тужиоцу досуђена накнада зараде за прековремени рад, рад ноћу и у дане државних и верских празника. У жалби тужилац трошкове није определио сагласно одредби члана 163. став 2. и 3. Закона о парничном поступку. Обзиром на успех у ревизијском поступку тужиоцу су ставом 3. изреке ове пресуде досуђени тражени и опредељени трошкови за састав ревизије са ПДВ, све сагласно одредбама чланова 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић